

Indeks transparentnosti lokalne samouprave LTI 2024¹ nepromenjen, Novi Pazar, Veliko Gradište i Kanjiža najbolje rangirani

Indeks transparentnosti lokalne samouprave (LTI) u 2024. ostao je nepromenjen u odnosu na prethodnu godinu, na relativno niskom nivou – 52 od 100 mogućih poena, prema ocenjivanju i rangiranju koje od 2015. sprovodi organizacija Transparentnost Srbija. Nakon četiri godine rasta, ovo je prvi put da indeks nije povećan.

Na vrhu tabele, treći put zaredom, nalazi se Novi Pazar sa čak 97 od 100 mogućih poena, slede Veliko Gradište sa 88 i Kanjiža sa 87. Među prvih deset su i Leskovac, Sombor, Sokobanja, Vranje, Bor, Tutin i Zaječar.

Na dnu tabele su Svilajnac (31), Kovačica (30), Bujanovac (29), Gadžin Han (27) i Preševo (9).

Šef razvojne saradnje Ambasade Švajcarske **Rihard Koli** istakao je na predavljanju LTI 2024 da je princip transparentnosti u osnovi demokratskog sistema kontrole i ravnoteže, te da je stoga ključni element svih projekata koje Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (SDC) sprovodi, a posebno onih u partnerstvu sa lokalnim samoupravama.

LTI pruža dragocenu i nezavisnu proveru stvarne situacije na terenu. Merenjem napretka u transparentnosti dobijamo uvid u to u kojoj meri su lokalne samouprave odgovorne i sposobne da prezentuju rezultate svog rada, kao i druge ključne informacije za dobrobit zajednice i građana, rekao je g. Koli.

Koordinator istraživanja **Zlatko Minić** rekao je da je veći broj gradova i opština koji su pokvarili ocenu od onih koji su je poboljšali, ali su ravnotežu sačuvali oni najbolji - povećava se broj opština i gradova koji beleže veoma dobre i odlične rezultate: 36 od 145 ih ima LTI veći od 60, od kojih 12 iznad 70, a šest jedinica lokalne samouprave iznad 80.

Najlošije ocenjena oblast i dalje je „Skupština i veće“, sa ispod 38% pozitivnih indikatora u proseku, dok je najbolja kategorija „Informatori“ sa 73,6%.

Veliki je broj jedinica lokalne samouprave (JLS) koji ne objavljuju rezultate konkursa za dodelu sredstava medijskim projektima i udruženjima. Broj onih koji objavljuju evaluacije projekata koje su finansirali, kao i onih koji objavljuju podatke o imovini datoj u zakup je simboličan.

Gotovo 15% lokalnih javnih preduzeća iz uzorka i dalje nemaju svoje internet sajtove, na kojima bi,

¹ Projekat Indeks transparentnosti lokalne samouprave LTI 2024 TS je sproveda zahvaljujući podršci Švajcarske agencije za razvoj i saradnju – Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

po zakonu, već 12 godina morali da objavljuju pojedina dokumenta i informacije.

S druge strane, raste broj JLS koje imaju budžetske portale na kojima su dostupne sveobuhvatne informacije.

Ukrštanjem podataka, TS je utvrdila da na nivo transparentnosti pozitivno utiču kapaciteti (budžet, broj zaposlenih) kojima opštine raspolažu, ali je volja znatno bitniji faktor, što se naročito dobro može videti iz činjenice da su se dve male opštine našle u samom vrhu ovogodišnje liste.

Programski direktor Transparentnosti Srbija **Nemanja Nenadić** zaključio je da je i dalje održavanje dobrog skora, ili njegovo poboljšanje, najčešće rezultat postojanja političkih prioriteta ili individualnih napora jednog ili nekoliko državnih službenika. Procedure utvrđene propisima i nezavisan spoljni monitoring mogli bi da pomognu da se održe dobri rezultati i podrže volja i naponi zainteresovanih i angažovanih službenika i donosioca odluka.

TS je, na osnovu istraživanja i prethodne prakse, preporučila Vladi Srbije i resornim ministarstvima da promovišu dobre prakse identifikovane na lokalnom nivou. Oni to treba da čine kada donose strategije i menjaju zakone koji uređuju rad lokalnih samouprava. Na primer, upravo sad Vlada ima priliku da predvidi takve mere u akcionom planu antikorupcijske strategije i kroz predlog dopuna Zakona o elektronskoj upravi. S druge strane, ministarstva i Vlada itekako imaju šta da nauče od lokalnih samouprava, posebno kada su u pitanju transparentnost budžeta i javne nabavke, rekao je g. Nenadić.

Transparentnost Srbija,
Beograd, 24. oktobra 2024.